DOMSTOLENS DOM
av den 17 december 1970*

I mål 33/70

har ordföranden vid Tribunale di Brescia till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Spa SACE, Bergamo,

och

det italienska finansministeriet.

Begäran avser tolkningen av artikel 13.2 i EEG-fördraget och bestämmelserna i Europeiska gemenskapernas kommissions direktiv 68/31 av den 22 december 1967 (EGT nr L 12, 1968, s. 8, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå).

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordförandena A. M. Donner och A. Trabucchi samt domarna R. Monaco, J. Mertens de Wilmars (referent), P. Pescatore och H. Kutscher,

generaladvokat: K. Roemer,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: italienska.

dom

DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 4 juli 1970, som inkom till domstolens kansli den 9 juli 1970, har ordföranden vid Tribunale di Brescia med stöd av artikel 177 i Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen ställt två frågor om tolkningen av artikel 13 i EEG-fördraget och av direktiv 68/31 av den 22 december 1967 (EGT nr L 12, 1968, s. 8, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå).

2 Den första frågan går ut på att domstolen skall uttala sig om huruvida, efter antagandet av direktiv 68/31 av den 22 december 1967, bestämmelserna i artikel 13.2 i fördraget eller – i vart fall – bestämmelserna i direktivet 68/31 i sig själv, är omedelbart tillämpliga inom den italienska inhemska rättsordningen.

3 För det fall den första frågan besvaras jakande begärs även besked om huruvida de individuella rättigheter som de nationella domstolarna skall beakta har kunnat åberopas av enskilda från och med den 1 juli 1968.

4 De två frågorna har ett nära samband och bör därför prövas i ett sammanhang.

5 I enlighet med artikel 9 i EEG-fördraget skall gemenskapen grunda sig på en tullunion som bland annat skall innebära att tullar och alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.

Med stöd av artikel 13.2 i fördraget skulle de avgifter med motsvarande verkan som importtullar som gällde mellan medlemsstaterna gradvis avvecklas av dem under övergångstiden. Tidsplanen för denna avveckling skulle fastställas av kommissionen genom direktiv, med vägledning av dels reglerna i artikel 14 i fördraget om tullar i egentlig mening, dels de direktiv som rådet utfärdade härom.

6 I rådets så kallade påskyndandebeslut nr 66/532 av den 26 juli 1966 (EGT 21.9.1966, s. 2971, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå), som antogs med tillämpning av artiklarna 14 och 235 i fördraget, fastställdes den 1 juli 1968 som det datum då tullarna skulle vara avvecklade i sin helhet.

7 På grundval av detta beslut utfärdade kommissionen, med stöd av artikel 13.2 i fördraget, den 22 december 1967 direktiv 68/31 riktat till Italien, enligt vilket den avgift för administrativa kostnader som Italien tog ut på importerade varor skulle, såvitt avsåg importen från övriga medlemsstater, avvecklas gradvis för att vara helt avskaffad före den 1 juli 1968.

8 Av de handlingar som överlämnats till domstolen framgår att den tvist som pågår vid den nationella domstolen särskilt avser frågan om Italiens förpliktelse att avskaffa avgiften för administrativa kostnader har direkta verkningar och, om så är fallet, från vilken tidpunkt.

9 Genom artikel 13.2 åläggs medlemsstaterna en förpliktelse att "under" övergångstiden gradvis avveckla avgifter med motsvarande verkan som importtullar.

Även om det ankom på kommissionen att under övergångstiden besluta om tidsplanen för denna avveckling, framgår det icke desto mindre av ordalydelsen i artikel 13 att avgifterna i vart fall skulle vara helt och hållet avskaffade senast vid utgången av denna övergångstid.

Efter övergångstidens utgång skall följaktligen artikel 9 anses ha full verkan av egen kraft.

10 Beaktade sammantagna innebär artiklarna 9 och 13.2 senast från övergångstidens utgång ett klart och precist förbud mot uttag av alla avgifter med motsvarande verkan som importtullar. Förbudet är inte förenat med något förbehåll från medlemsstaternas sida om att dess införande skall vara avhängigt av en bekräftande nationell rättsakt eller av ett ingripande från gemenskapernas institutioner.

Förbudet är på grund av sin karaktär i hög grad ägnat att ha direkta verkningar på rättsförhållandena mellan medlemsstaterna och deras enskilda rättssubjekt.

Efter övergångstidens utgång ger därför dessa bestämmelser, såvitt angår alla de avgifter med motsvarande verkan som de avser, upphov till enskildas rättigheter som skall tillvaratas av de nationella domstolarna.

11 Genom artikel 13.2 gavs kommissionen befogenhet att före övergångstidens utgång besluta om avvecklingen av de avgifter med motsvarande verkan som

denna utsåg samt att "under" nämnda period förordna om avgifternas avskaffande genom direktiv.

Kommissionen använde sig av denna befogenhet för att, efter påskyndandebeslutet 66/532, i direktiv nr 68/31 fastställa den 1 juli 1968 som det datum då ovan nämnda avgift skulle vara helt avskaffad.

12 Av det ovannämnda framgår att frågan från ordföranden vid Tribunale di Brescia, såvitt angår den direkta effekten av förpliktelsen att avskaffa den italienska avgiften för administrativa kostnader, i själva verket syftar på den sammanlagda verkan av artiklarna 9 och 13.2 i fördraget, beslutet 66/532 samt direktivet 68/31.

13 Verkan av direktiv 68/31 skall bedömas mot bakgrund av dessa bestämmelser sammantagna.

I detta syfte bör inte enbart formen för den berörda rättsakten beaktas utan också dess innehåll, liksom dess funktion inom fördragets system.

14 Att kommissionen med tillämpning av beslut 66/532 fastställde ett datum som inträffade före övergångstidens utgång ändrar inte i något avseende karaktären hos den förpliktelse som ålagts medlemsstaterna genom artiklarna 9 och 13.2.

Denna förpliktelse är därför ägnad att ha samma direkta verkningar som den skulle ha fått vid övergångstidens utgång.

15 Direktiv 68/31, vars syfte är att fastställa en tidsgräns för en medlemsstats fullgörelse av en gemenskapsförpliktelse, berör inte enbart förhållandet mellan kommissionen och denna medlemsstat, utan har även rättsliga följer som kan åberopas såväl av andra medlemsstater som berörs av förpliktelsens fullgörande som av enskilda, då - såsom är fallet med artiklarna 9 och 13 - den bestämmelse som slår fast förpliktelsen i fråga på grund av sin karaktär är direkt tillämplig.

16 Denna tolkning gör sig gällande i synnerhet som domstolen i sin dom av den 18 november 1970 fastställde att Italien, genom att fortsätta med uttaget av den ifrågavarande avgiften efter den 1 juli 1968, hade underlåtit att uppfylla sina förpliktelser enligt fördraget.

17 Genom att delgivningen av direktivet har skett på det italienska språket, har den till vilken förpliktelserna i rättsakten riktar sig – i förevarande fall den italienska staten – fått sina intressen tillvaratagna fullt ut.

18 Förpliktelsen att avskaffa avgiften för administrativa kostnader i kommissionens direktiv 68/31 av den 22 december 1967 har, i förening med artiklarna 9 och 13.2 i fördraget samt rådets beslut nr 66/532, direkta verkningar på förhållandena mellan den medlemsstat till vilken direktivet riktar sig och dennas enskilda rättssubjekt och ger till deras förmån från den 1 juli 1968 upphov till rättigheter som skall tillvaratas av de nationella domstolarna.

Rättegångskostnader

19 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission och Förbundsrepubliken Tysklands regering, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid Tribunale di Brescia utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

I målet har domstolen

beaktat rättegångshandlingarna,

hört referentens rapport,

hört de muntliga yttrandena från parterna vid den nationella domstolen, Förbundsrepubliken Tysklands regering och Europeiska gemenskapernas kommission,

hört generaladvokatens förslag till avgörande,

beaktat Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artiklarna 9, 13, 14, 177 och 235 i detta,

beaktat rådets förordning (EEG) nr 1 av den 14 april 1958,

beaktat kommissionens direktiv (EEG) nr 68/31,

beaktat rådets beslut (EEG) nr 66/532,

beaktat protokollet om stadgan för Europeiska ekonomiska gemenskapens domstol, särskilt artikel 20 i denna,

beaktat rättegångsreglerna för Europeiska gemenskapernas domstol.

Mot den bakgrunden och på ovan angivna grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom beslut av den 4 juli 1970 förts vidare av ordföranden vid Tribunale di Brescia – följande dom:

1) **Efter övergångstidens utgång ger artikel 13.2 i EEG-fördraget, såvitt angår alla avgifter med motsvarande verkan som importtullar, upphov till enskildas rättigheter som skall tillvaratas av de nationella domstolarna.**

2) **Förpliktelsen att avskaffa avgiften för administrativa kostnader i kommissionens direktiv nr 68/31 av den 22 december 1967 har, i förening med artiklarna 9 och 13.2 i fördraget samt rådets beslut 66/532, direkta verkningar på förhållandena mellan den medlemsstat till vilken direktivet riktar sig och dennas enskilda rättssubjekt och ger till deras förmån från den 1 juli 1968 upphov till rättigheter som skall tillvaratas av de nationella domstolarna.**

På detta sätt dömt och avkunnat vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 december 1970.

Lecourt Donner Trabucchi

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Luxemburg den 17 december 1970.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande